

XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CHÍNH TRỊ VIÊN Ở ĐƠN VỊ CƠ SỞ “VỪA HỒNG, VỪA CHUYÊN”

VŨ VĂN NAM (*)

Tóm tắt: Chính trị viên ở đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam là người chủ trì về chính trị ở đơn vị, có vai trò quan trọng giữ vững định hướng chính trị trong mọi hoạt động của đơn vị, nhằm xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”. Hiện nay, xây dựng đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở “vừa hồng, vừa chuyên” là khâu “then chốt” của nhiệm vụ “then chốt”, có ý nghĩa quyết định để đơn vị cơ sở hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Từ khóa: Chính trị viên; đơn vị cơ sở; “vừa hồng, vừa chuyên”.

Abstract: Political officers at institutional level in the People's Army of Vietnam are political leaders at their units, playing an important role in maintaining the political orientation in all activities of their units, and aiming to build a clean and strong Party committee and organization, a strong and comprehensive “exemplary and typical” unit. Building the force of “ethical and competent” political officers at the institutional level is the “key” step in carrying out the “key” task that is decisive for the institutional unit to excellently complete its tasks.

Keywords: Political officer; institutional level; “ethical and competent”.

Ngày nhận bài: 05/01/2025

Ngày biên tập: 04/3/2025

Ngày duyệt đăng: 19/03/2025

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Người chính trị viên tốt, thì bộ đội ấy tốt. Người chính trị viên không làm tròn nhiệm vụ, thì bộ đội ấy không tốt”⁽¹⁾. Đội ngũ chính ủy, chính trị viên là những “đại biểu của Đảng” trong Quân đội, là người nắm giữ linh hồn, mạch sống trong các đơn vị quân đội. Đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở có vai trò quan trọng hàng đầu đối với việc giữ vững phương hướng chính trị của Đảng trong mọi hoạt động của đơn vị, làm cho cán bộ, chiến sĩ trong đơn vị luôn kiên định, vững vàng và tuyệt đối trung thành với mục tiêu, lý tưởng cách mạng, sẵn sàng chiến đấu, hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội. Là người chủ trì về chính trị, đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở chịu trách nhiệm toàn bộ hoạt động công tác đảng, công tác chính trị (CTĐ, CTCT) ở đơn vị; cùng người chỉ huy trực tiếp quản lý, giáo dục, rèn luyện cán bộ, chiến sĩ, xây dựng

các tổ chức, xây dựng đơn vị “tinh, gọn, mạnh”, thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Theo đó, để thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ được giao, ngoài những tiêu chuẩn chức danh cán bộ theo quy định, đòi hỏi chính trị viên ở đơn vị cơ sở phải thực sự “vừa hồng, vừa chuyên”.

Để phát huy vai trò chủ trì về chính trị, hạt nhân, trung tâm đoàn kết trong cấp ủy, tổ chức đảng và đơn vị, đòi hỏi đội ngũ chính trị viên phải được xây dựng đủ về số lượng, cơ cấu hợp lý, có phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác tốt, thực sự “vừa hồng, vừa chuyên”. “Hồng” là từ để chỉ người chính trị viên có lý tưởng cách mạng, có phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống trong sáng; không ngại khó khăn, gian khổ, sẵn sàng hy sinh vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. “Chuyên” là từ để chỉ về trình độ, kinh nghiệm, kỹ năng tiến hành CTĐ, CTCT của người chính trị viên.

Nhận thức rõ vị trí, vai trò của đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở, những năm qua, dưới sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp

(*) **ThS; Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng**

về mọi mặt của Đảng, các cơ quan, đơn vị trong toàn quân, nhất là đơn vị cơ sở đã chú trọng xây dựng đội ngũ chính trị viên phát triển toàn diện. Do đó, về cơ bản đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở hiện nay được đào tạo cơ bản, có sự giác ngộ cao về độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; luôn tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với Nhân dân; không mơ hồ, dao động, ngại khó, ngại khổ, luôn sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao; có trình độ, năng lực, phương pháp, tác phong công tác tốt, năng nổ, nhiệt tình, trách nhiệm, nắm chắc chức trách, nhiệm vụ được giao; có kỹ năng hoạt động CTĐ, CTCT, sử dụng thành thạo công nghệ thông tin đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ, thực sự là cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên”.

Tuy nhiên, ở một số đơn vị chưa quan tâm, chú trọng đúng mức đến việc chăm lo xây dựng đội ngũ chính trị viên; việc quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, nhận xét, đánh giá, bố trí, đề bạt, sử dụng đội ngũ chính trị viên chưa thật sự cơ bản, đồng bộ, linh hoạt; phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của một số chính trị viên, nhất là cấp đại đội chưa ngang tầm với chức trách, nhiệm vụ; chưa thật sự gương mẫu, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo; còn có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, thiếu tu dưỡng, làm việc cầm chừng, cơ hội, cá biệt còn có một số chính trị viên vi phạm kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước và kỷ luật của Quân đội đến mức phải xem xét xử lý trách nhiệm.

Hiện nay, tình hình thế giới và khu vực vẫn diễn biến phức tạp, khó đoán định, cùng những tác động tiêu cực của mặt trái nền kinh tế thị trường và sự chống phá của các thế lực thù địch; đồng thời Quân đội tiếp tục điều chỉnh tổ chức biên chế theo hướng tinh, gọn, mạnh, linh hoạt. Để xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, cần tiếp tục xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp phát triển toàn diện, nhất là đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở phải thực sự “vừa hồng, vừa chuyên”. Do đó, cần quan tâm thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, người chỉ huy và cơ quan chính trị các cấp trong xây dựng đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở “vừa hồng, vừa chuyên”.

Cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, người chỉ huy và cơ quan chính trị các cấp cần tiếp tục quán triệt, học tập các quan điểm của Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng về công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp trong Quân đội; nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò của đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở đối với công tác xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “mẫu mực, tiêu biểu”, xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị trong tình hình mới. Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, sự chỉ đạo của chính ủy, người chỉ huy các cấp trong tiếp tục quán triệt, thực hiện các quan điểm, chủ trương, nghị quyết, chỉ thị, quy chế, quy định của Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về công tác cán bộ và xây dựng đội ngũ cán bộ trong Quân đội.

Cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy, cơ quan chính trị các cấp phải coi việc xây dựng đội ngũ chính trị viên “vừa hồng, vừa chuyên” là một mặt công tác quan trọng, là nội dung chủ yếu của CTĐ, CTCT ở đơn vị; gắn việc xây dựng đội ngũ chính trị viên “vừa hồng, vừa chuyên” với xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh. Nâng cao trách nhiệm của chính ủy, người chỉ huy, cơ quan chính trị cấp trên trong chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc cấp dưới quán triệt, xây dựng và thực hiện các quy chế, kế hoạch về công tác cán bộ của cấp trên và cụ thể hóa vào cấp mình để xây dựng đội ngũ chính trị viên “vừa hồng, vừa chuyên”; nâng cao cảnh giác, chủ động nhận diện, phát hiện từ sớm, từ xa, ngăn chặn, đấu tranh, xử lý kịp thời âm mưu, thủ đoạn, hành động chống phá của các thế lực thù địch về công tác cán bộ trong Quân đội; ngăn chặn và đẩy lùi có hiệu quả những tiêu cực, tham nhũng trong công tác cán bộ.

Hai là, chú trọng công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở.

Cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy, cơ quan chính trị các cấp cần căn cứ vào đối tượng, tiêu chuẩn chức danh cán bộ, chất lượng của từng loại hình cấp học, ngành học của đội ngũ cán bộ hiện có ở đơn vị và nguồn do cấp trên điều về, chủ động xây dựng quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là đội ngũ chính trị viên theo hướng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cơ bản, lâu dài, có tính đến nhu cầu và khả năng phát triển của đội ngũ cán bộ. Trong xây dựng quy hoạch, cần xác định rõ nguồn cán bộ quy hoạch làm chính trị viên và con đường hình thành cán bộ chính trị viên, ngoài nguồn cán bộ được đào tạo ở Trường Sĩ quan Chính trị, cần quy hoạch số cán bộ được đào tạo ở các học viện, nhà trường khác trong Quân đội, để quy hoạch vào chức danh chính trị viên cho phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của từng loại hình đơn vị; quy hoạch phải có tính khả thi và có triển vọng phát triển tốt cho cán bộ được quy hoạch, tránh quy hoạch “treo”.

Sau khi đã quy hoạch, cần xây dựng kế hoạch cử đi đào tạo, bồi dưỡng, giao nhiệm vụ thử thách, rèn luyện, nâng tầm cán bộ. Nội dung đào tạo phải kết hợp giữa trang bị kiến thức toàn diện với giáo dục tư tưởng, chính trị, đạo đức lối sống; gắn trang bị lý luận với hoạt động thực tiễn CTĐ, CTCT; các học viện, nhà trường trực tiếp đào tạo cán bộ chính trị cần tiếp tục đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp dạy và học theo chuẩn đầu ra của đối tượng đào tạo, ưu tiên tập trung vào vai trò chủ trì về chính trị, bí thư cấp ủy, tổ chức đảng và kiến thức, kinh nghiệm CTĐ, CTCT ở đơn vị cơ sở; kiên quyết khắc phục tình trạng ngại học tập, chạy theo bằng cấp. Nội dung bồi dưỡng đội ngũ chính trị viên phải toàn diện, nhưng cần tập trung bồi dưỡng về kỹ năng CTĐ, CTCT; kỹ năng khai thác công nghệ thông tin; kỹ năng ứng dụng khoa học, công nghệ thông tin vào thực tiễn công tác của đội ngũ chính trị viên. Qua đó, không ngừng nâng cao trình độ,

phẩm chất, năng lực và uy tín của đội ngũ chính trị viên ở đơn vị cơ sở.

Ba là, đổi mới công tác nhận xét, đánh giá, bố trí, đề bạt, sử dụng cán bộ ở đơn vị cơ sở.

Cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy và cơ quan chính trị các cấp cần bám sát các quy chế, quy định của Đảng, của Quân ủy Trung ương, hướng dẫn của Tổng cục Chính trị về công tác nhận xét, đánh giá cán bộ. Trong nhận xét, đánh giá đội ngũ chính trị viên phải khách quan, toàn diện trên cơ sở kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; kết quả phân tích chất lượng đảng viên; sự tin nhiệm của quần chúng; hoàn cảnh của bản thân, gia đình và các mối quan hệ xã hội, từ đó rút ra những ưu điểm, khuyết điểm về phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, năng lực, phương pháp, tác phong công tác và uy tín của đội ngũ này; kết luận được sở trường và khả năng phát triển làm cơ sở lập quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, bố trí, đề bạt, sử dụng cán bộ.

Các cấp ủy, tổ chức đảng cần duy trì và thực hiện tốt nền nếp, chế độ tự nhận xét cán bộ hàng năm, bổ sung lý lịch, lấy ý kiến phê bình của quần chúng; chống nhận xét, đánh giá theo cảm tính, phiến diện, thiếu nhất quán hoặc đại khái chung chung, không thấy rõ đặc điểm cụ thể của từng cán bộ; đồng thời quản lý chặt chẽ tình hình chính trị nội bộ; nắm chắc lịch sử chính trị và chính trị hiện nay của đội ngũ cán bộ, nhất là xem xét về lập trường quan điểm, tư tưởng, động cơ, thái độ chính trị và kỷ luật phát ngôn; chủ động phòng ngừa, phát hiện, xử lý nghiêm những trường hợp cán bộ có biểu hiện cơ hội, bất mãn chính trị, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Việc bố trí, sử dụng đội ngũ chính trị viên phải theo quy hoạch và hướng sử dụng; lấy kết quả học tập, tu dưỡng, rèn luyện và kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao là tiêu chí quan trọng trong đề bạt, bổ nhiệm nhằm nâng cao chất lượng toàn diện đội ngũ chính trị viên./.

Ghi chú:

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 5, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.485.